

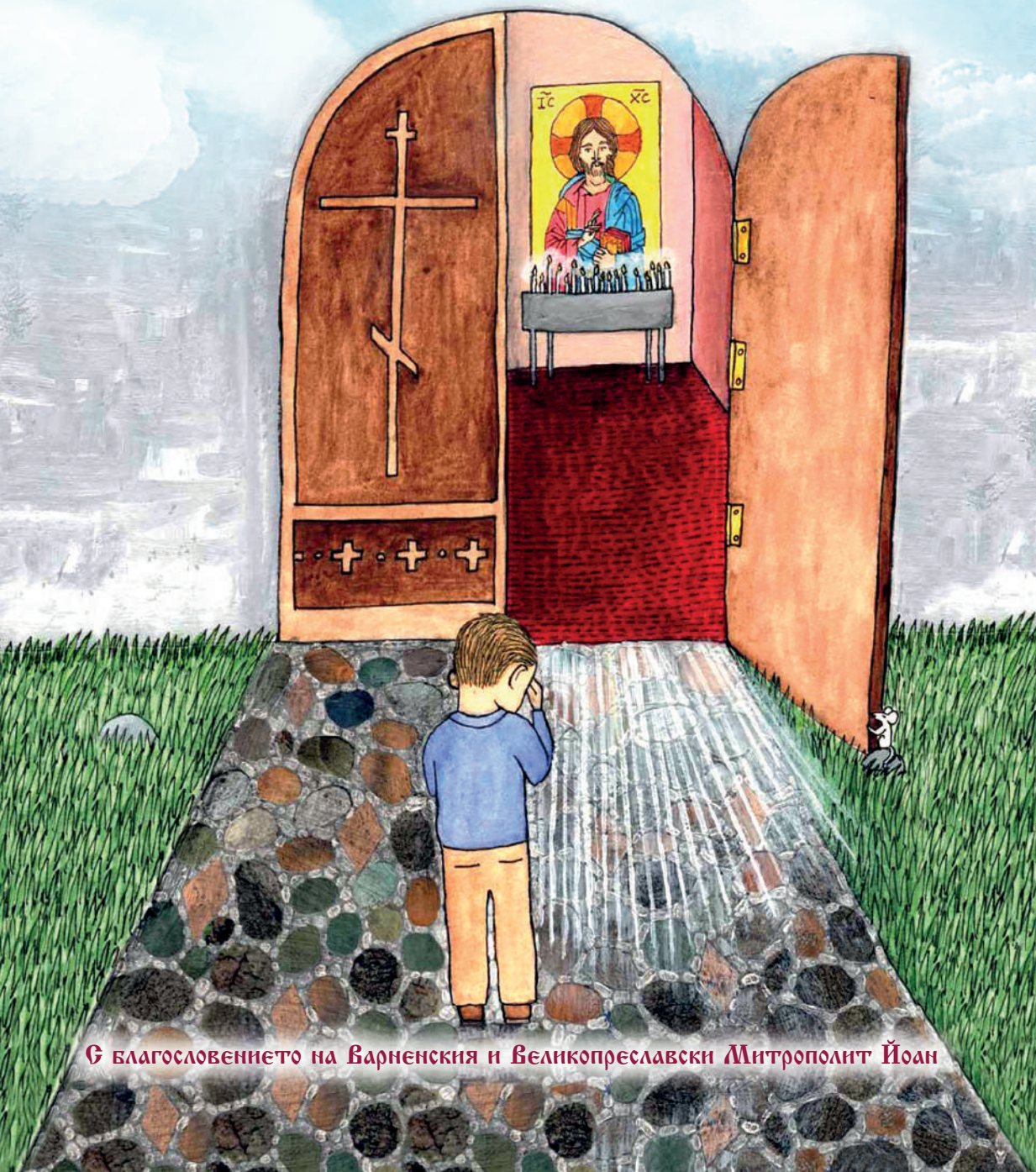

Детско списание

Камбанка

Издание на храм „Св. Атанасий“ Варна

брой 2 (год. 13) октомври, 2024

С благослoвeниeтo нa Вapнeнският и Вeдикoпрeслaвски Митрoпoлит Йoан

УСТРОЙСТВО НА ПРАВОСЛАВНИЯ ХРАМ

1. Външни стъпала – показват, че църквата е мястото за духовно възвисяване наред околния свят. По-рано мъжете и жените се молили отделно. Оттук идва и обичаят в църквите да има повече от една врата.

2. Притвор – по-рано тук са заставали хората, които още не били кръстени. Сега това е преддверието на храма.

3. Средна част – символизира Земното Царство, осветено от Божествената власт. Тук се събират християните, за да участват в богослужението и да се молят.

4. Олтар – винаги е на изток. Символизира Небесното Царство. Това е мястото за възнасяне на молитви от свещенослужителите и принасяне на безкръвна

жертва. Тук е позволено да влизат само църковнослужители.

5. Солея – неоглямо възвишение около целия иконостас.

6. Амвон – мястото, от което свещеникът проповядва. Символизира планината, от която проповядва Христос.

7. Иконостас – символизира границата между Земното и Небесното Царство. Светиите на иконите са разположени в строго определен ред.

8. Царски Двери – символизират вратата към Небесното Царство.

9. Южни и Северни Царски двери – за влизане на свещениците в Олтара.

10. Клирос – място, предназначено за хористите.

МОЛИТВА ПРИ ВЛИЗАНЕ В ЦЪРКВА

Пристъпвайки в храма е нужно да се прекръстим и да направим лек поклон, а след това да си кажем наум молитвата при влизане в църква.

Тази молитва е поздрав, отправен към Стопанина, Когото посещаваме – Господ Бог в Светата Троица – Отец, Син и Свети Дух. Тя е част от Псалом 5. Псалмите са 150 и съставят т.нар. Псалтир, който е част от Стария Завет на Библията. Той векове наред е използван като учебник по молитва. Псалмите учат как да се обръщаме към Бога, да признаваме Неговото величие, да изповядваме греховете си, да изказваме нуждите си, да Му благодарим и да Го хвалим.

Аз пък,
по Твоята милост,
ще вляза в Твоя дом
и ще се поклоня в
светия Твой храм
със страх пред Тебе.

(Пс. 5:8)

Децата четат

КАКВО Е БОЖИЯТ ДОМ?

Господ е нашият Небесен Баща, Който безкрайно обича Своите деца – всички хора на земята. И като любящ баща, Той ни кани да отидем при Него, да посетим Божия дом.

Но какво е Божият дом? Това е сградата за обществено богослужение. Храмът още се нарича и „църква“, което означава „събрание“. Господ е навсякъде, но най-вече Той проявява Своите благодатни

сили в местата, които са Му посветени, това са храмовете. Или, като ги определи Свети Евангелист Матей – „дом Божий“ (Мат.21:23).

Съвременните църкви са изградени по образа на старозаветната скиния и Йерусалимския храм. Те се състоят от три части: притвор, средна част (кораб) и свети олтар (жертвеник).

ЦЪРКВАТА Е КОРАБ

Реднџ попитали стареца Паисий:
– Колко често трябва да ходим на църква?

Той отговорил така:

– Църквата е кораб. Някой може да спи там, друг да не върши нищо, трети да се бори с вълните, т.е. независимо какво правят хората на него, корабът плава и ще продължава да плава напред. Заедно с него плават и ще продължават да плават всичките му пътници. Най-важното е да се намираме вътре в Църквата. Затова старайте се да не пропускате богослужения и по-често да бъдете в храма.

Историч от Патерика

СПАСЕНИ

Помня един случай на Атон. На манастирското пристанище беше закотвен платноход. Изведнџ внезапно откъм запад врџхлетя силна буря. Вълните блџскаха плавателния съд към брега. Всяка минута въжето на котвата можеше да се скџса и платноходџт с екипажа да бџде изхвџрлен на скалите. От прозореца на манастирската трапеза наблюдаваха ставащото. Приблжих се в момента, когато моряците се опитваха да се прехвџрлят през борда в лодка, за да спасят поне живота си. Не-голямото корабче беше подхвџрляно нагоре и надолу, лодката — още повече. Да се измџкнат, да прескочат през борда и да се озоваат в лодката също беше

не само трудно, но и смџртно опасно. Гледайки тази картина, един от стоящите до прозореца млади монаси, дякон Серафим, не се стџрпя и каза: „О, колко ме боли за тях сърцето!“. Стоящият до него старец Силуан благодушно постави ръката си на рамото и му каза: „Ако те боли сърцето за тях, те са спасени“. Наистина те всички успяха да скочат в лодката и по чудо да достигнат пристанището, на което ги изхвџрили една вълна. Спасени, те се отправиха бџрзо към църквата да отслужат благодарствен молебен.

Из книгата на архим. Софроний (Сахаров) „Старецџт Силуан Атонску“, М., 1996

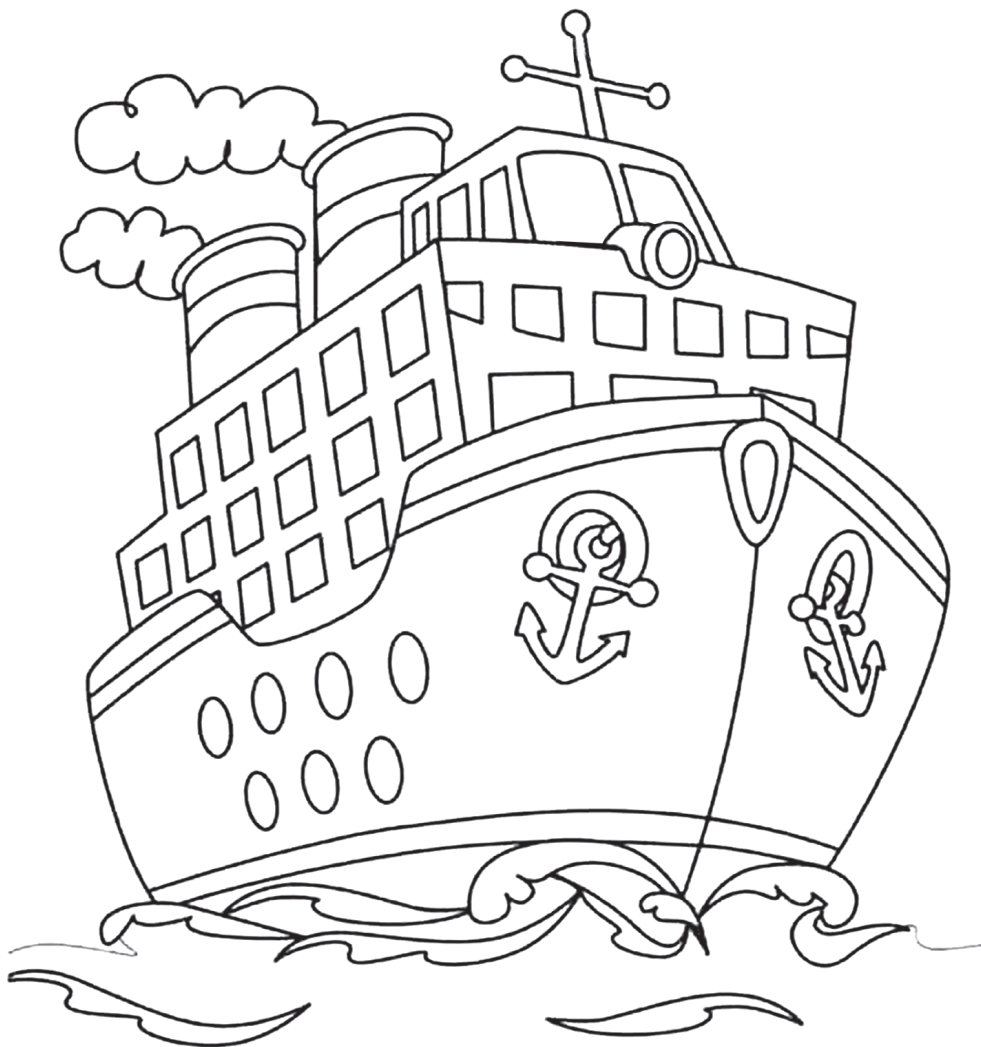

Интересно!

В началото на 20 век във водите на Каспийско море плавал истински кораб - православен храм, посветен на Свети Николай Чудотворец. Той бил предназначен за рибарите, които месеци наред не слизали от рибарските кораби на сушата.

В селището Плесково, близо до Москва, има храм във формата на кораб, посветен на Света Троица.

Оцветете

СВЕТИ ЙОАН ЗЛАТОУСТ

Чества се на 13 ноември

Защо златото се оценява така скъпо?

Знаете ли, че златните изделия не се покриват с ръжда и дори след хилядолетия остават красиви. А освен това златото се цени, защото в природата се среща много рядко. Та когато хората казват за нещо, че е „златно“, става ясно, че това, за което говорят е прекрасно и рядко срещано. Например, когато говорят за някого, че е със „златни ръце“, се има предвид, че този човек умее много добре да работи с ръцете си – да прави мебели, да бродира или да поправя коли. Кажат ли, че някой е със „златно“ сърце, става ясно, че човекът е добър, отзивчив, всеотдаен и милостив към другите хора и към животните. Такъв, който не би обидил никого. А когато наричат човека „златоуст“, какво ли означава това? Навярно, че той има такава дарба, която е голяма рядкост и всяка негова дума има висока стойност, която не се губи с времето.

Йоан Златоуст е един от най-почитаните християнски светии. Той живял много отдавна, преди повече от хиляда и петстотин години, но неговите думи се четат и пазят, като най-рядка скъпоценност, защото чрез тях с нас говори Самият Господ. Йоан Златоуст получил от Госпо-

да рядък дар – той умее с прости думи да разкаже на другите хора всичко, което Бог му е открил.

За този удивителен човек ще ви разкажем.

Йоан от Антиохия

В плодородната долина на река Оронт бил разположен един от най-богатите градове на Римската империя – Антиохия. Около него, докъдето поглед стига, се простирали поля, градини, лозя. Но не щедрите урожаи били причина за градското богатство. Именно тук се пресичали най-важните търговски пътища на целия Древен свят. Из градските улици не стихвал гръмквият рев на огромни камили. Хиляди търговски кервани през цялата година пресичали Антиохия с коприна от Китай, мед от Арабия, перли, слонова кост и скъпоценни камъни от Индия. И всеки керван плащал данък, за да премине, в злато или с част от стока-та си. Антиохия бил богат

град с широки улици, разкошни фонтани, големи и красиви къщи с мраморни колони и басейни във вътрешните дворове. В една от богатите антиохийски къщи имало празник. Единственият син на стопанката на дома се бил върнал от Атина, след като дълго време учил там философия и красноречие при най-добрите учители в

империята и бил считан за най-прилежен сред учениците. С такова образование той можел да стане началник или съдия. Чакало го прекрасно бъдеще. Докато слугите приготвяли храната и я сервирали, майката седяла до сина си и щастлива слушала разказите му за живота в чуждия град. Колко се учудила тя, когато юношата изведнъж заявил:

– Мамо, не искам да работя на държавна служба, не искам богатства и почести. Моля те, благослови ме да приема монашество.

Майката дълго мълчала, обмисляйки какво да отговори. Зад стените на двора се чувала глъчката на многолюдния град. Младият мъж очаквал смирено какво ще каже майка му и ето, че тя тихо промълвила:

– Синко, съвсем за кратко имахме щастлив семеен живот с баща ти. Смъртта му ме направи вдовица, а теб – сирак. Ала никаква беда не можа да ме принуди да въведа в дома на твоя баща друг мъж. Търпеливо понасях самотата и се утешавах само гледайки лицето ти, така приличашо на неговото

лице. При това не разхищавах неговото имущество, а го пазих за теб. Ти порасна. Моля те, поживей сега с мен, дай ми да ти се порадвам преди да умра. А след това

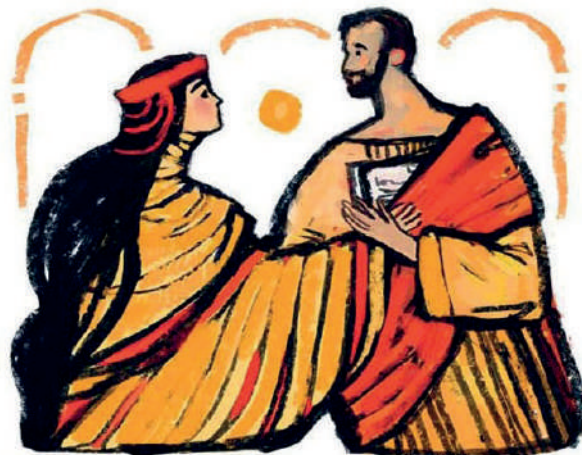
п о с т ъ п в а й така, както щети подказва сърцето.

Какво би могъл да отвърне на това любящия син? Той останал с майка си, но не се захванал с държавна служба. Станал адвокат и защитавал хора, изпаднали в беда.

На съдебните заседания той с ужас виждал колко ненавист и лъжа има в някои хора, как те се мразят, завиждат един другиму, стараят се да отнемат и малкото от онези, които и така са лишени от всичко. Защитавайки бедняците, богатският син разбрал

онази трудна част от живота, която до този момент била скрита от него. След всичко това той до края на живота си проявявал милост и състрадание към бедните.

М л а д и - ят адвокат не живял дълго с майка си, тъй като тя скоро починала. Той раздал имуществото си на нуждаещите се и освободил робите си, след което приел монашество в един ма-

лък манастир недалеч от родния си град. Тогава бил на 28 години.

Монахът с дарба да изцелява болните

Една сутрин пред вратите на манастира се събрали няколко души с различно положение в обществото. Каква ли била причината да оставят делата си и да се съберат тук? Отговорът бил прост и тъжен: всички те били неизлечимо болни. Да, болестта не гледа на богатството и знатността, когато идва. Пред нея са еднакво безсилни и могъщият княз, и окъсаният просяк. Последна надежда за тези хора бил младият монах Йоан, за когото в Антиохия разказвали, че Бог му е дал дар да изцелява болни. И ето, че всички те търпеливо чакали да свърши утринната служба. В един момент портите се отворили и белобрад монах поканил чакащите:

– Влизайте по един!

Сред болните мъже имало и една жена, която седяла на осле. Тя била видимо немощна. Водел я съпругът ѝ – обикновен търговец на риба. Всички присъстващи им дали предимството да влязат първи, защото болестта учи на милосърдие всички: и знатните, и жестоките, и високомерните. Търговецът целунал болната си жена, учтиво се поклонил на хората и влязъл.

Йоан седял на пейка в малкото дворче. Изслушвайки разказа на посетителя, помълчал и след това казал:

– Отиди и кажи на жена си да не бъде жестока към слугинята си. Нека се погрижи за душата си, като раздава милостиня и не оставя молитвата. Тогава Бог ще ѝ дава изцеление.

Търговецът предал на жена си думите на Йоан и тя пред всички дала обет, че ще

изпълни заръките му, след което, усмихвайки се плахо, слязла от гърба на магаренцето и застанала на нозете си, които вече дълги години не я били слушали. Съпрузите се прегърнали, притихнали заради милостта, която Бог проявил към тях.

Как Йоан станал свещеник, а после и „златоуст“

Духовните дарове, с които Господ надарил монаха Йоан привличали все повече хора. Всички се нуждаели от изцеление, от утеха, от всякаква помощ. Най-важното дело на монаха е молитвата. А как можел да се моли Йоан, ако потокът от хора към него не стихвал.

Като поживял четири години в манастира, той почувствал нужда от по-голямо усамотение и се поселил самичък в една пещера. Но строгият живот и лишенията свършено го изтощили и разстроили здравето му. След две години той се завърнал в Антиохия, където приел

дяконски чин, а след това бил ръкоположен и за свещеник. Останал да служи там дванадесет години. Бил прочут проповедник. Случвало се да проповядва по няколко пъти в седмицата. Неговите поучения действали силно върху слушателите. Привлечени от красноречието му, те започнали масово да посещават храма, в който той проповядвал. Йоан обяснявал на слушателите християнските изисквания, укрепявал ги във вярата, изтъквайки нуждата от добри дела. Особено любима тема на неговата проповед била тая за милосърдието.

Веднъж, когато Йоан проповядвал както винаги красноречиво и въодушевено,

една жена, възхитена от всестранните му богословски познания и от красивата му реч, го прекъснала и извикала: „Златни ти уста, Йоане, бъди благословен!“ И оттогава започнали да го наричат „златоуст“.

Цариградски архиепископ Йоан

Когато умрял Цариградският архиепископ, император Аркадий, по съвет на свой приближен царедворец, решил да постави на негово място за архиепископ Йоан. Жителите на Антиохия не искали да се разделят с него и за да не стане вълнение сред народа, Йоан тайно бил изведен от града. Когато пристигнал в Цариград, бил ръкоположен за епископ.

Като такъв той подпомагал бедни и болни. Близко до църквата построил болница и поверил грижите за нея на опитни свещеници. Любовта му към бедните нямала граници, затова в своите проповеди той често говорел за милостиня и убеждавал богатите да делят средствата си с бедните братя. Останалото си време свети Йоан посвещавал на молитва и изучаване на Священото Писание. Той написал тълкувание на свещените книги, изложил чина на божествената литургия, известна под името „Златоуста“.

Както в Антиохия, така и в Цариград красноречието на Йоан привличало все повече и повече слушатели. Много грижи полагал той за разпространението на Сло-

вото Божие и в най-отдалечените страни.

Пращал проповедници да просвещават езичниците; грижил се за превеждането на свещените книги на различни езици.

Заговор срещу Йоан

Трудовете на добрия пастир не останали без последиция. Благочестието на цариградските

жителите значително се усилило. Живото и пламенно слово на Йоан възбуждало в сърцата на слушателите любов към добродетел и отвращение от злото. Простият народ твърде много обикнал Йоан и се стичал да го слуша. Обаче тия, които той избличавал в своите проповеди, започнали да негодуват срещу него. В числото на неговите недоброжелатели се наредили и отлъчени от сан свещеници. Те говорили, че Йоан е лош, гневлив, зъл и горд, че в своите проповеди той не толкова съветва, колкото укорява и обижда.

Скоро в лицето на императрица Евдоксия те намерили своя покровителка. Евдоксия била необикновено сребролюбива, правила лъжливи доноси, обогатявала своята хазна по разни нечестни начини. свети Йоан често се застъпвал за онеправданите от нея. Когато той в своите проповеди говорел за лихварството, или против сребролюбието, когато застрашавал със справедливия Божи съд ония, които угнетяват невинните, ограбват имуществата на бедните, тя приемала неговите

слова за лична обида и, като намразила Йоан, започнала да търси начин да го отстрани. Тя се оплакала на императора, влязла във връзка с Александрийския архиепископ Теофил, който бил противник на Йоан и заедно с няколко други епископи свикал против него известния събор „Под дъба“. Представили 12 обвинителни точки против Йоан и го призовали на съд.

Свети Йоан не се явил на събора, защото той бил незаконен.

Противниците успели да склонят на своя страна слабия по характер император Аркадий, обявили свалянето на Йоан от епископската катедра и го осъдили на заточение.

Свети Йоан бил в църква, когато вестта за осъждането му се разнесла в града. Започнало силно негодувание. Две денонощия народът не допускал стражата да откара на заточение техния любим архипастир. Но блаженият Йоан решил да излезе от църквата и сам да се предаде в ръцете на стражата, която трябвало да го отведе на мястото на заточението. По повод заточението си в препълнения от народ храм той произнесъл трогателна реч с която успокоил и укрепил народа, а после се предал в ръцете на дворцовата стража. Всред народа настанал силен смут: гръмогласно порицавали решенията на незаконния събор „Под дъба“ и роптаели против обвиненията срещу Йоан. Обкръжили царския дворец и искали завръщането на своя архипастир. Но при все това свети Йоан бил отведен вече от града. Следващата нощ станало земе-

тресение. Изплашена от земетресението и от народния смут, императрицата помолила царя да възвърне Йоан. Изпратили конници да го настигнат и върнат. Тогава

целият народ ликувал. Всички излезли да посрещнат своя обичан архипастир.

На следния ден той служил в храма, произнесъл тържествено слово и прочел писмото на царицата, която го викала обратно в Цариград. Гръмки ръкопляскания и радостни викове пре-

късвали словото му.

Свети Йоан свикал в Цариград събор от 70 епископи, които обявили определеното на събора „Под дъба“ за недействително и възвърнали правата на Йоан. Враговете му за известно време се смирили, но това не било задълго. Не минало много време и те въстали с нова сила. На площада близо до църквата била по-

ставена сребърна статуя на царицата. Започнали шумни игри и зрелища, които смушавали молещия се в църквата народ. В една своя реч Йоан говорил против това зрелище, с което раздразнил отново Евдоксия. Тя свикала нов събор, който в течение на 10 месеца разглеждал

обвиненията против Йоан. Най-после, въпреки всичката незаконност, Йоан бил осъден и враговете му успели да внушат на императора да го отстрани от катедрата и да го изпрати на заточение, което станало на Велика събота, пред Пасха. За мястото на заточението му бил определен град Никея, за където и бил поведен. През нощта в Цариград избухнал пожар и унищожил много обществени сгради и част-

ни домове. Враговете на Йоан наклеветили привържениците му като виновници за пожара и мнозина от тях подложили на изтезания.

Не задълго останал Йоан в Никея - преместили го в Кукуз (Армения). По пътя той търпял най-различни унижения, но жителите на Кукуз го приели с любов. Негови почитатели от Цариград и Антиохия започнали да го посещават, като му носели пари и ценности, които светецът раздавал на бедните, откупувал пленници и подпомагал страдащи. И тук той проповядвал словото Божие, написал много писма до свои познати, много от които са запазени до днес.

В Кукуз свети Йоан престоюл две години. Враговете му, като узнали, че той е приет радушно, започнали отново интриги срещу него и накрая било заповядано да бъде преместен в един малък град на брега на Черно море. Била издадена тайна наредба да се отнасят жестоко с него. В продължение на три месеца свети Йоан бил жестоко измъчван, влачен в пек и дъжд, без право на отдых и той не можал да достигне до мястото на заточението - умрял по пътя в малкия град Коман.

В навечерието на смъртта си той имал видение. Явил му се насън свети Василиск, чиито мощи почивали в този град и му казал: „Не тъгувай! Утре ние ще бъдем заедно“. Свети Йоан очаквал смъртта си. Враговете му го принуждавали да върви по-нататък, но болестта му се засилила и те се върнали в града. Свети Йоан отслужил последната си света Литургия причастил се със светите Тайни и последните му думи били: **„Слава на Бога за всичко!“**

Починал на 14 септември 407 г., но поради големия празник (Кръстовден), паметта му е пренесена на 13 ноември. Така, духовно помирен, великият светец предал духа си в ръцете на Всеподателя Бога. Множество народ се събрал на погребението.

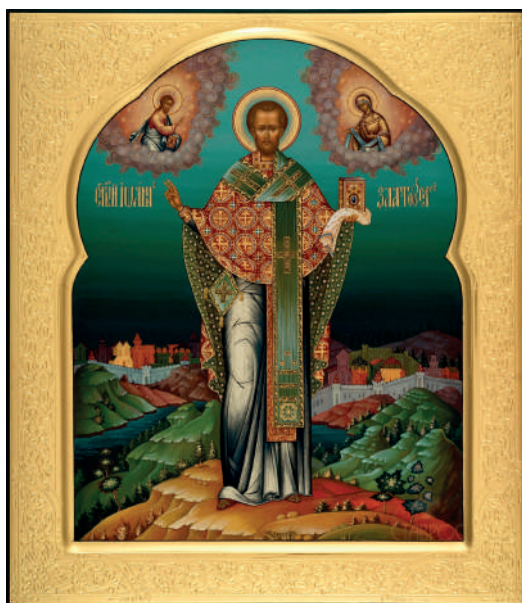
Тридесет години след неговата смърт мощите му били пренесени при особена

тържественост в Константинопол (Цариград) и положени в църквата „Свети Апостоли“. През време на Латинската империя светите му мощи били отнесени в Рим и сега почиват в катедралата „Свети Петър“.

Илюстрации: Варвара Соседова

Интересно!

Един от най-древните паметници на старобългарската литература е тъй нареченият сборник „Златоструй“, който е съставен от българския цар Симеон Велики и съдържа избрани хубави места от Златоустовото литературно творчество.

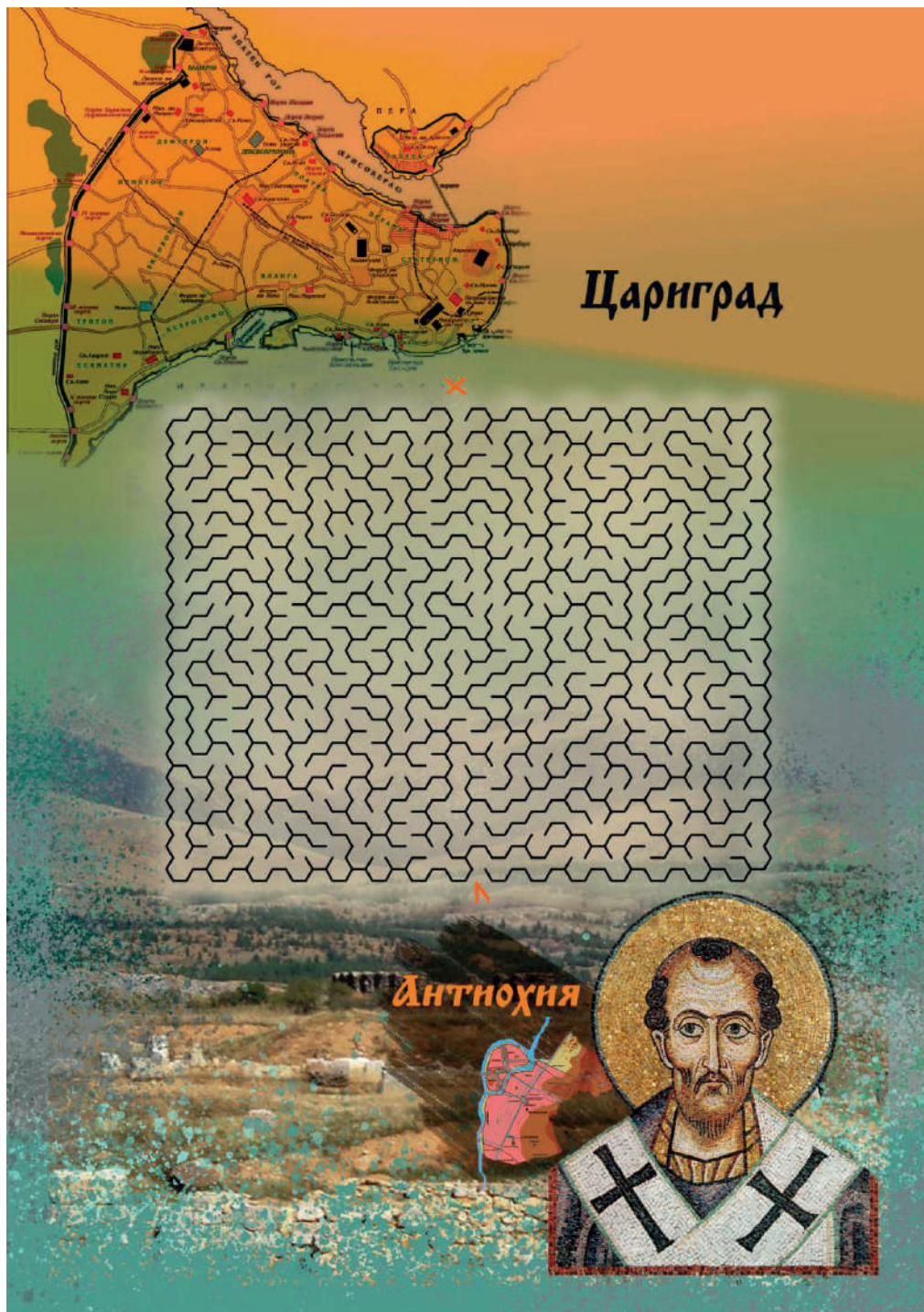

Името Йоан е едно от най-разпространените по света. Значението му е „Благодат Божия“. Ето неговото звучене на различни езици:

САЩ – Джон
Германия – Йохан
Италия – Джованни
Франция – Жан
Португалия – Жоан
Армения – Ованес
Испания – Хуан
Сърбия – Йован
Финландия, Естония, Швеция – Юхан
Грузия – Вано
Полша, Чехия, Нидерландия - Ян
България – Йоан, Иван

Намерете пътя на свети Йоан Златоуст от родния му град Антиохия до Цариград, където го ръкополагат за архиепископ

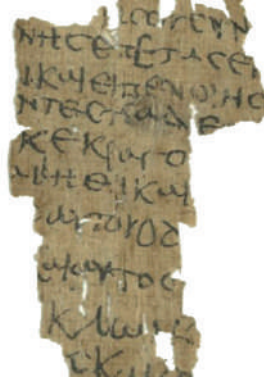

Децата по света

ПОМАГАЛО ПО КРАСНОПИС ОТ ВРЕМЕТО НА СВЕТИ ЙОАН ЗЛАТОУСТ?

Този фрагмент от папирус е намерен в Египет и съдържа 13 реда на гръцки език. Дълги години учените не придавали особено значение на документа, като считали че е с „битов характер“ от типа на списък с покупки или писмо между роднини, т.к. почеркът изглеждал неглиже. Така разказва Лайош Беркес - единият от учените, които се занимавали с дешифрирането на текста. Оказва се, че всъщност това е част от най-ранното копие на „Евангелието на детството от Тома“. Ста-

ринният ръкопис е от IV-V век и се съхранява в библиотеката на Берлинския университет Хумболд (Германия).

Според учените „детското Евангелие“ е било създадено като учебно помагало по краснопис за учениците в училищата и в манастирите и това обяснява неравния почерк на документа.

Фрагментът разказва случка от детството на Исус Христос, как Той съживява няколко глинени птици. Описаната история не се споменава в Библията.

Източник: CBS News, 12 юни 2024 г.

Мъдростта на децата

ПИСМО ЗА БОГА

от Твоята рабня Лудия (11 г.)

Мили Боже, тъй като в Теб са Троица, мисля, че ще Ти е лесно да изпълниш моите три най-съкровени желания.

Иисусе Христе! Бъди в нашето семейство осмото дете, и ако се скараме, помири ни, моля Те.

Дух Свети! Слез над мама и татко и им дай сили.

Бог Отец! Дай ни да се срещнем в Рая цялото семейство, с всички приятели и неприязтели и с Теб. Благодаря Ти, Господи, че си ни дал всичко, което имаме. И че ни прощаваш, чакаш да се поправим и ни наказваш.

Из книгата „Цветенцата на презвитерата“ с истории от живота на презвитера Олга Юревич

Преведе от руски език: Йоанна Калешева

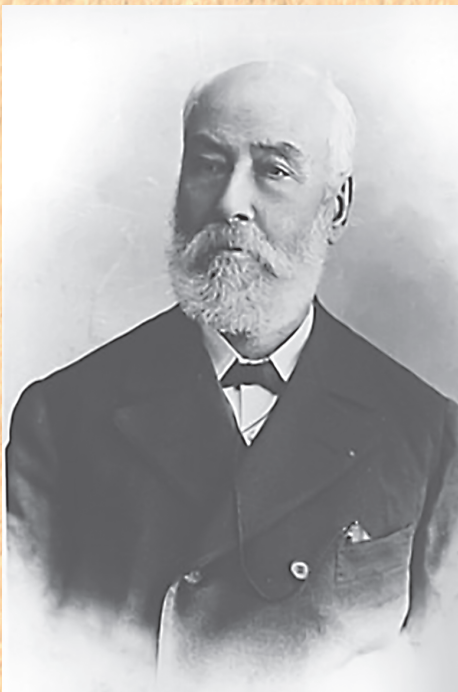
НАЙДЕН ГЕРОВ

Найден Геров е един от най-големите дейци на българското Възраждане, взел видно участие в изпълнението на призива на Паисий Хилендарски „Българине, знай свой род и език“. В течение на цели три десетилетия участва най-дейно в най-решителния етап от духовните борби и духовното развитие на българския народ. Името му е свързано с различни области на нашия културен и обществен живот през Възраждането и след Освобождението. Той е забележителен учител, автор на поетически произведения и на учебници за училища, заслужил борец за самостоятелна българска църква, закрилник на българщината... и като венец на всичко — автор на един голям и скъпоценен речник на българския народен език.

Роден е през 1823 г. в Копривщица като осмо дете в многолюдното семейство на копривщенинският учител хаджи Геро Добрович.* Малкият Найден получава начална черковнославянска грамотност от баща си, след което отива да изучи гръцки език в гръцко училище в Пловдив. По това време в Копривщица бива повикан за учител Неофит Рилски... Найден Геров се връща и постъпва в новото училище на Неофит Рилски, където учи две години и така получава подготовка по родния български език от самия автор на първата българска граматика. На 16 г. заминава за Одеса, където остава до двадесет и третата си година. Първоначално допълва средното си образование в гимназията при Ришельовския лицей, а след това завършва висше образование по (административни и стопански) науки в лицей. От самото начало той си поставя за цел да се

усъвършенства в руския език. Въпреки че не е учил филология, като студент мисълта му е била постоянно заета с проблемите на родния език, възникнали в живота на пробудилия се вече български народ. Самият Найден Геров по-късно съобщава, че още тогава се е подготвял за съставяне на своя речник. Същевременно създава поемата „Стоян и Рада“ не само поради творческо влечение, но и с цел да покаже, че съвременният народен български език е напълно годен за поезия и за звучно римуване.** По онова време Одеса е средище на стопански активна и будна българска колония. Там сред нашите емигранти са и Д. Чинтулов, Ив. Богоров, Ел. Мутева, Д. Мутев, и др. С тях Найден Геров установява трайни контакти и по-късно сформират Одеския литературен кръг. Тогава той написва и поетичната си творба „Ода Богу“, книгата „Начала на християнското учение“ и др. Завършил лицей, Геров се опитва да замине за Виена, за да продължи образованието си. Не успява да получи стипендия и решава да се върне в България. Двадесет и три годишен започва просветителска дейност (най-напред в родната Копривщица). Отваря първото класно училище, прави първата в България учебна програма. Много бързо се прочува по цялата страна. Учениците му са от Плевен, Пловдив, Чирпан, Калофер, Пазарджик. Поканен е в Пловдив да ръководи гимназия, финансирана от българската интелигенция. По това време и духовенството, и обучението в Пловдив са гръцки. Само малка група заможни хора, се опитват да възвърнат вярата, че и българският език става за просвета. Геров застава зад това и с много перипетии и с много борби успява да постигне първите успехи.

След това, той с още по-голям плам, продължава делото за българската народност. Като дипломат (вицеконсул преди Освобождението в Пловдив и след това-губернатор на освободената вече Свищовска област) с негова подкрепа много български младежи получават възможност да учат в Русия. Съдейства на най-различни молби от видни общественици, книжовници, църковни служители „... заема важно място в процеса на изграждане на нашия книжовен език, участва с богатата си и съдържателна просветна дейност. От неговия първи български учебник по физика са останали в употреба и днес физически термини като *движение, равновесие, съпротивление, налягане, скачени съдове, въздухообразни тела и др...* „*** По негова идея е въвеждането на гимнастиката (физкултурата) като задължителен предмет. (Тази инициатива изостря неодобрението на турските власти, които я свързват с подготовката за революционни действия). Вписването на оценки от проведените в края на годината изпити (пак с негов принос) се извършва по следния начин: *никакъв, слаб, посреда, добре, твърде добре, най-добре, изрядно, превъзходно.* „Най-важен труд на Н. Геров, с историческо значение е неговият **„Речник на българския език“**. След Освобождението той се отказва от всякаква обществена дейност и се отдава изцяло на работа върху речника. Огромността на натрупания материал, съзнанието за неговата все още недостатъчна пълнота, а и мисълта, че възрастта му напредва, го карат да вземе мерки за ускоряване на работата. Така (вече пре-

минал шейсетте години) той привлича своя сестрин син Теодор Панчев, по професия учител, за свой постоянен помощник, който се оказва твърде подходящ и бързо усвоява всички особености и тънкости на работата. Речникът на Н. Геров (без допълнението на Т. Панчев) съдържа 67 358 думи, събрани от всички български краища. В него са освен думите от общобългарски, също и огромно количество диалектни думи с по-тясна областна употреба. Извършеното от Н. Геров и Т. Панчев за събиране на нашето народно словно богатство е истински подвиг. Геров е работил скромно и търпеливо в течение на половин век, без да бърза да издава речника си в незадоволително пълен вид, без да се стреми към прибързана проява. Това, което го кара все пак да пристъпи през 90-те години към издаването му, е съзнанието за напредналата възраст. ****

На 9 октомври 1900 година, след близо две-годишно боледуване Найден Геров си отива

от този свят. Камбаните в Пловдив бият тъжно за раздялата с големия български будител. Паметта за него и делото му остават.

„Не случайно речникът на Н. Геров е бил настолна книга за видни наши писатели и майстори на родния език като Иван Вазов и Пенчо Славейков. За значението и достойнствата му Ив. Вазов се изказва пред Н. Геровия съратник Теодор Панчев така:

„*Както виждате, вашият речник е винаги пред мене. Когато работя, когато съм свободен и почивам, той все ми е в ръцете, винаги се съветвам с него. Какъв неизчер-*

паем източник от богатство на езика ни!
Каква чудесна сбирка от дивни, благозвучни, сладки думи, от силни характерни изрази, от величествени, самостоятелни извития на речта, които народът ни е вложил в езика си! Гордост е за нас, че имаме такъв богат език. Аз облажавам покойния Геров за тоя му колосален труд, а Вас, г. Панчев, сърадвам, дето сте били честит да имате, такъв наставник и ръководител, та така бляскаво завършихте гигантската работа, подета близо преди половин век!...

Трудът е неоценим!“*****

*хаджи Геро Добрович е послужил на Каравелов при създаването на образа на Хаджи Генчо от неговата повест «Българи от старо време»

**със съкращения от „РЕЧНИКЪТ НА НАЙДЕН ГЕРОВ“, чл.-кор. проф. Любомир Андрейчин-виден български езиковед, чието име носи Института за български език.

*** пак там;****пак там; *****пак там

Подготви: Миглена Стаматова

Истински историч за доброто

ТОЯ ДЕН Е НАЙ-РАДОСТНИЯТ В ЖИВОТА МИ

Достигнал съм до голям чин и почете, радвам се на добро име и, слава Богу, нищо не ми липсва, но никога няма да забравя 20 юли 1851 лето. Една неделя преди тоя ден гърците имаха изпит в своето главно училище, дето бях поканен да присъствувам и аз. И сега, а тогава още повече, учението в гръцките училища се състоеше само в изучаване стария гръцки език, когото накрай пак не научавах... На тоя изпит присъствуваше цветът на пловдивските гърци начело с владиката. На всички се четеше на лицето една гордост, една предвзетост: само гръцкият език е приспособим за учение, напусто се мъчите с вашия дебел български език, вижте каква дълбока наука се крие в нашия език! След изпита аз поканих владиката с всичките присъстващи първенци гърци да дойдат на моя изпит,

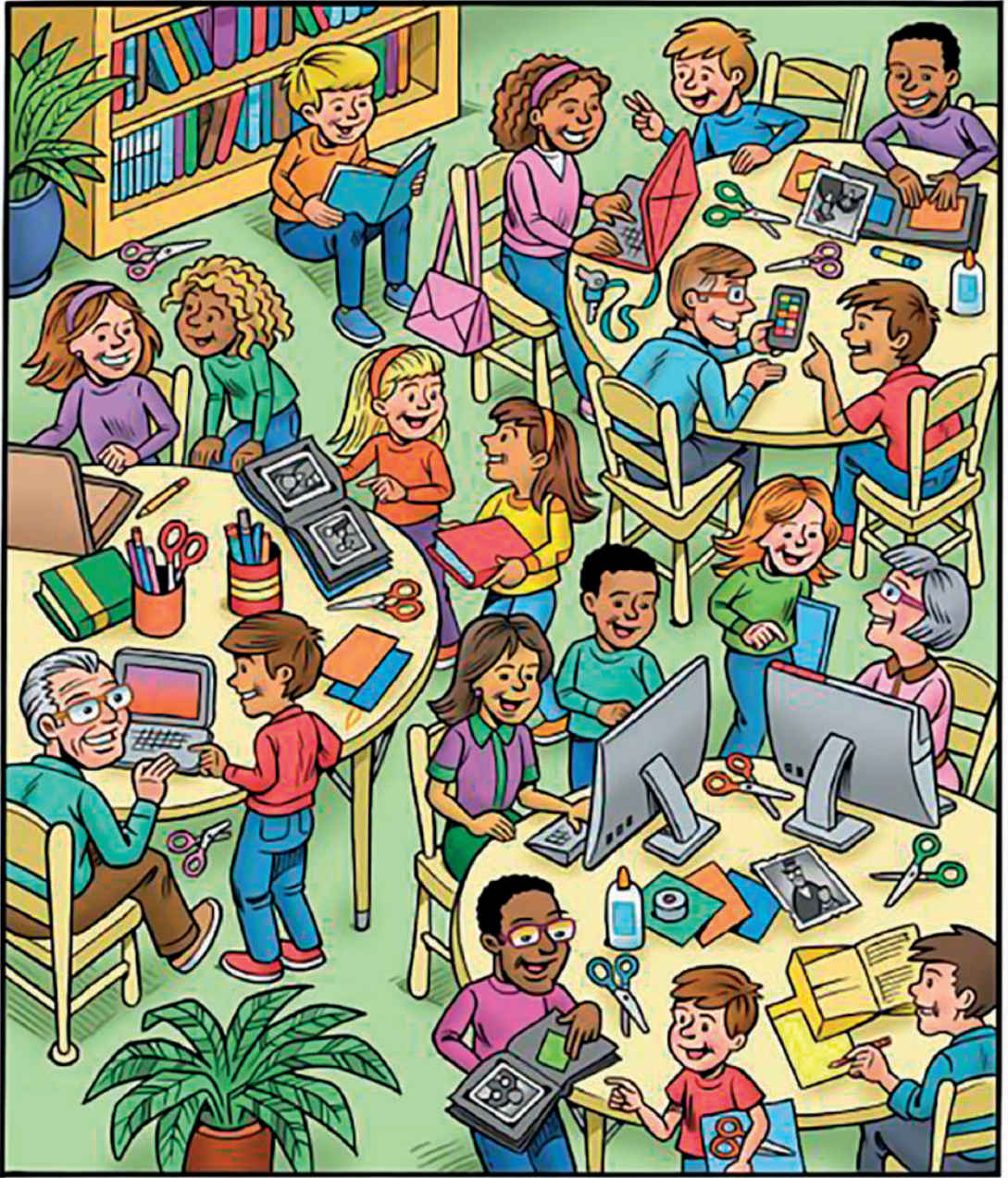
на българския изпит в българското училище. На 20-й юли, свети пророк Илия Гръмовник, след божествената служба, нашето училище беше препълнено с народ, когато гръцкият владика ведно с гръцки първенци дойдоха на изпита. Разнообразието на преподаваните предмети, разбраните отговори на учениците, решението на много математически и физически задачи, точното показване на географически места слисаха присъстващите гърци... Гръцкият владика се навъси и подкачи да пита гръцките учители защо тези предмети не се учат в тяхното училище. След изпита гърците си отидоха като попарени, те се изпокараха и промениха учителите си, а моите ученици и нашите българи гържествуваха. Тоя ден е най-радостният в живота ми ... "

Из спомените на Найдена Герова

В час по технологии и предприемачество е не само много весело, но и доста загадъчно. Защо, ще попитате вие. Защото някакви странни предмети са част от обичайни такива. Намерете посочените в рамката предмети на основната картинка.

„ПОНЕЖЕ МНОЗИНА СА ЗВАНИ, А МАЛЦИНА ИЗБРАНИ“

(Лука 14:16-24)

Това са думи на Господ Иисус Христос, изречени в един съботен ден, на трапезата в дома на фарисейския началник. Там, до Него, седели видни гости от израилското общество – фарисеи и законнци. Един от тях, слушайки наставленията на Иисус, направил следното изказване: „блажен е този, който яде хляб в царството Божие“ (Лука 14:15). По онова време израилтяните вярвали, че Бог ще създаде Свое царство на земята. Те очаквали появата на поставен от Него Цар, наричан Месия, който ще застане начело на техния народ. Названието „Месия“ на български език се превежда като „Спасител“, а на гръцки означава „Христос“. Този Месия се очаквало да премахне подтиснителната власт на Римската империя, под която се намирала тяхната родина. Всички израилтяни, които заемали високо обществено положение, се считали за Божии избраници, които ще присъстват в това царство на Бога. Те щели да бъдат блажени, да седят и да се хранят на Неговата трапезата.

След това изказване на фарисея, Иисус разказал на гостите притчата за „Голямата вечеря“, с което искал да подскаже на гостите, че не те, а други ще седнат на трапезата в очакваното истинско Божие царство. А ето, за какво се говори в нея:

Един човек приготвил голяма вечеря и поканил мнозина. Изпратил слугата си да каже на поканените да дойдат. Но те започнали да се извиняват, че не могат да присъстват на нея. Първият се оправдал,

че си купил нива и трябвало да отиде да я нагледа. Друг казал, че си купил пет рала, тоест пет чифта волове, и се налагало да отиде да провери дали животните са хубави. Третият се оправдал, че се оженил. Когато се върнал слугата и предал думите на поканените на стопанина на къщата, той се разсъдрил и му наредил веднага да излезе по „стъгдите“ (така наричали селските площади) и улиците на града, и да доведе бедните, маломощните, хромите (недъгавите) и слепите. След като извършил това, което му било заповядано, слугата казал на господаря си, че има още място за гости в къщата му. А той му наредил отново да излезе, но този път да обиколи друмищата (извънградските пътища) и плетищата, и колкото такива хора намерел, да ги накара да влязат и да напълнят къщата му, защото никой от поканените нямало да вкуси от вечерята му, понеже „мнозина за звани, а малцина избрани“ (Лука 14:24).

Христос разказал тази притча, за да разберат фарисеите и законниците, и въобще всички израилтяни, че Спасителят, Когото очаквали да дойде, няма да донесе земно царство според техните очаквания, а ще посочи пътя на хората към Небесното Царство.

В нея, Господарят или Стопанинът на къщата, Който устроил богатата вечеря, е Бог Отец. Вечерята представляват Христовото учение, благодатните дарове на Светия Дух, Църквата Христова и блажения живот в Царството Небесно. Вечерята е наречена голяма, защото всички тези блага,

които тя предлага, са с голяма ценност за спасението на човека. Слугата, който бил изпратен да повика поканените, е Синът Божий – Иисус Христос. А поканените са израилтяните, и по-точно неговите ръководители, които единствени от народите познавали истинския Бог и чрез пророците много пъти получавали радостното известие за идването на Спасителя, Който ще произлезе от народа им. Тези, които имали покана за голямата вечеря, са именно пазителите на закона и вярата. Те обаче, в притчата се оправдават с различни

причини, за да не дойдат: покупка на нива, на волове, женитба. Така израилските управници, обзети от житейски грижи, са се отдалечили

от Бога. Когато те не отклонили поканата, Стопанинът на къщата наредил на слугата си да излезе по площадите и улиците на града и да покани на вечерята бедните, болните, нещастните - всички онези, на които фарисеите и книжниците гледали с презрение. Тъкмо те откликнали на Неговия призив и дошли на устроената вечеря. Това били тези израилтяни, които осъзнавали своята греховност и живеели с копнеж за истинско спасение. По нареждане на Господаря, слугата излязъл за втори път да търси още гости, но този път извън града. И довел толкова много хора, така че къщата на Господаря му се напълнила. Тези хора, които били повикани от слугата при второто му излизане, са езическите наро-

ди. Езичниците, въпреки че не познавали истинския Бог, приели истинската вяра и станали членове на Христовата Църква, като се отзовавали на повика на слугата и уважили поканата за вечеря в господарския дом. Накрая Иисус завършва притчата с думите, че никой от поканените няма да вкуси от вечерята му, понеже „мнозина за звани, а малцина избрани“. Така Той предизвестява, че всички предварително поканени, тези които са „звани“, ще останат извън Царството Божие, защото отхвърлят Божиата покана. „Звани“ са

не само израилските водачи, но и християните – кръстени и умити от греховете при св. Кръщение, но необикнали от все сърце Господ

Иисус Христос. Сред „званите“, хората, които с радост и надежда, смирение и кротост, и вяра за истинско спасение влизат в дома на господаря, за да вечерят с Него, са „малцината избрани“. Те са тези хора, които в живота си са избрали да следват Христовия път и да живеят според Неговото учение. Чрез участието си в тайнствата на Църквата, най-вече в светото Причастие, те се причастяват с Тялото и Кръвта Господни, и така сядат на Христовата трапеза, и стават Господни сътрапезници.

Подготви: Филка Лефтерова

Малки готвачи

БАНАНОВ ХЛЯБ

Необходими продукти:

3 зрели банана

2 бр. яйца

190 гр. брашно

100 гр. краве масло
(може да се замени с кокосово масло или олио)

1 пак. ванилена захар

½ пак. бакпулвер

½ ч. л. хлебна сода

Начин на приготвяне:

Изключително лесно и бързо!

В купа намачкайте бананите, прибавете яйцата, които може да разбъркате предварително с вилица в друга купичка. Следва прибавянето и смесването на всички останали продукти от списъка. Тази стъпка отнема не повече от 5 минути.

Изберете продълговат съд, примерно продълговата форма за кекс. Може да намажете формата с мазнина и да я набрашните или да използвате хартия за печене, която да разстелите във формата. Изсипете сместа в съда и печете около 50 мин. до придобиване на приятен загар на хляба.

Банановият хляб се пече в предварително загрята фурна на 180 - 200 градуса.

След изпичане ще е добре да оставите банановия хляб да поизстине поне 2-3 часа, може и повече, макар, че не знам как ще устоите на изключително вкусното ухание на печивото!...бананче, ванилийка и масълце – ММММММ!

Рецептата направи: Мария Моллова и записа:
Десислава Моллова

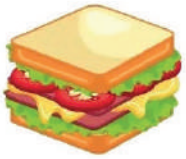

И такива неща се случват понякога, затова внимавайте къде оставяте личните си вещи.

Открой думите и ги напиши.

С _____

П _____

С _____

С _____

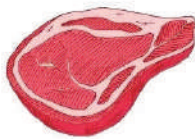

С _____

С	П	А	Г	Е	Т	И	О	П	Г	Щ	М	Я	А	Ю
А	К	Щ	Б	З	Ш	Ъ	Ч	И	Е	Ц	Н	В	С	Х
Н	Й	О	П	О	В	Я	А	Ц	Ж	Ь	Б	Е	Д	А
Д	Ф	И	С	В	Ц	А	С	А	Л	А	Т	А	Ф	М
В	Д	М	У	Р	Ж	З	Р	Л	З	Д	Ж	Р	Г	Б
И	А	Й	Ш	Г	З	Ф	В	Ю	А	Ж	Ц	Т	Х	У
Ч	Я	Р	И	Ж	К	О	М	Л	Е	Т	Ь	Ь	Й	Р
Д	Й	Е	Ж	Н	Ф	Х	Ж	У	Т	Б	З	У	К	Г
С	В	П	Ъ	Р	Ж	О	Л	А	Ж	Н	А	И	Л	Е
С	У	П	А	Ш	Т	О	Р	Т	А	М	Я	О	Ю	Р

Х _____

П _____

С _____

Т _____

О _____

СТОЙНОСТТА НА „ДАВАНЕТО“

Реднъж, с татко чакахме на опашка, за да си купим билети за цирка. Пред нас стоеше едно семейство, което ми направи страхотно впечатление...

Имаше осем деца, всички бяха вероятно на възраст под 12 години. От начина, по който бяха облечени, можеше да се каже, че нямаша много пари, но дрехите им бяха спретнати и чисти.

Децата бяха възпитани, всички стояха на опашката, наредени по две зад родителите си и се държаха за ръка. Те развълнувано разговаряха за клоуни, животни и всичко, което щяха да видят тази вечер. От вълнението им можеше да се заключи, че никога преди не са били в цирка.

Бащата и майката гордо стояха начело на своето малко стадо. Майката държеше ръката на съпруга си, гледайки го, сякаш искаше да каже: "Ти

си моят рицар в блестящи доспехи"...

Той се усмихваше и се радваше на щастие на семейството си. Продавачката на билети попита мъжа колко билета иска.

Той отговори гордо:

- Бих искал да купя осем билета за деца и два билета за възрастни.

Продавачката на билети обяви цената.

Жената пусна ръката на мъжа си и наведе глава. Устните на мъжа затрепераха. Той се наведе малко по-близо към касиерката и попита:

- Колко казахте?

Тя отново назова цената. Мъжът нямаше достатъчно пари. И как сега да се обърне и да каже на осемте си деца, че няма достатъчно пари, за да посетят представлението?!

Разбирайки какво се случва, баща ми бръкна в джоба си, извади банкнота от 20 долара и я хвърли на земята. (Това бяха и нашите последни пари!). Баща ми се наведе, взе

банкнота от 20 долара, потупа мъжа по рамото и каза:

— Извинете, сър, изпадна от джоба ви.

Мъжът осъзна какво се случва. Той не искаше подаване, но определено оцени помощта в тази отчаяна, сърце-раздирателна и неудобна ситуация.

Погледна право в очите баща ми, хвана ръката му с две ръце, стисна здраво банкнотата от 20 долара и с треперещи устни, отговори: "Благодаря, благодаря, сър. Това наистина означава много за мен и моето семейство!"

Баща ми и аз се върнахме в колата и се прибрахме вкъщи, тъй като няхахме дру-

ги пари освен тези. Въпреки че не успяхме да влезем в цирка онази вечер, и двамата почувствахме истинска радост, която беше

много по-голяма, отколкото навярно представлението...

Този ден научих стойността на "даването". Любова няма нищо общо с това, което очакваме да получим, а с това, което даваме! В даването винаги има радост.

Научете се да давате, да правите някого щастлив, давайки...

Разказ на: Одри Хепбърн, една от най-великите актриси на американското кино

Преведе от руски език: Йоанна Калешева

Открийте 10^{те} разлики.

Намерете скрити 9 букви Ц. Оцветете картинката.

СВЕТИ НАУМ И МЕЧКАТА

Вдно време, когато орачите от Свети Наумовия манастир си орали на нивата, дошла една мечка и им изяла единия от воловете. Плугът им останал с един вол, а с един вол оран не ставала.

Един от орачите дотичал уплашен до манастира и казал на Свети Наум, че мечка е дошла на нивата и е изяла единия вол.

– Сега нямам – рекъл орачът, – с какво да доизора нивата.

– Иди си пак на нивата – му рекъл Све-

ти Наум, – ще видиш че две животни са впрегнати в плуга.

Орачът се върнал на нивата и що да види? – Чудо! Голямо чудо! Мечката, която изяла вола била впрегната в ярема на плуга заедно с другия вол. Орачът доизорал нивата с единия вол и с мечката до него, впрегната в ярема.

И до ден днешен това чудо е зографисано на стената на манастирския храм над гроба на свети Наум.

Нарисува: Станислава Спасова

ЕСЕННА ПРИКАЗКА

Славенце — рече болната птичка, като се надигна от гнездото и погледна със светлото си око надолу към пилето, което шумолеше в тревата и миеше с росни капки перцата на крилата си, — иди, мамино, в лозята да ми намериш едно зрънце от жълт грозд, че ми е изгоряла душицата за сладко нещо!

— Отивам, мамо. Додето се дигне росата от жълтите листа на брезовата горичка, ще си дойда. Ти лежи в гнездото и чакай.

Славейчето първаво разпери своите малки криле и се упъти право към дядовото Радойково лозе, където под лозите зрееха най-едрите жълти гроздове. Седнал под една праскова, дядо Радойко плетеше кошница от лозина. От време на време посягаше нагоре с ръка, откъсваше някоя мека праскова, разхапваше я и пак се навеждаше над кошниците. До гърба му лежеше гътната празна газена тенекия. От време на време старецът удряше с тоятата си и плашеше косовете да не кълват гроздето. Тя му беше барабан.

Славейчето кацна на едно клонче над дядовата Радойнова глава и почна тънко

да чурулика.

— Дядо Радойко — думаше то, — ще ми позволиш ли да откъсна едно зрънце грозде за болната си майка? Тя лежи в гнездото и чака. Може ли?

Но старецът не му отвърна нищо, защото не разбираше славеев език. Молбата на славейчето му се стори песен.

— Брей, че хубаво пее крилатичкото! — въздъхна той, бутна си калпака на темето и посегна да откъсне още една праскова.

Птичето пръпна нагоре, побягна към долния край на лозето и реши да открадне едно зрънце. Слезе под една кичеста лоза с бяло грозде и устата му се наляха, като погледна натегналите надолу кехлибарени гроздове. Но то не посмя да клъвне от гроздето, ами се огледа да

види няма ли на земята някое отронено зрънце — него да вземе. Под нея лозя нямаше. Славейчето подскокна под друга и там намери едно. Туй зрънце беше паднало отвисоко и тъй силно се ударило, че се беше пукнало. Протегна шия нашето пиле и разтвори човка. Но щом докосна плода за кожицата, над главата му изгърмя дядо Радойко с празната тенекия. Разтрепера-

но от ужас, славейчето остави зърното и хвъркна да бяга с всички сили. Върна се при болната си майка и почна да ѝ разправя преめждието си.

— Нищо — въздъхна майка му и почна да го милва нежно с крилото си по главата, — нищо, пиленце, друг път ще ми донесеш грозде. Когато дядо Радойко обере лозето си, там няма да има никого. Ти ще идеш, ще претърсиш всичките лози и ако имаме късмет, ще намериш някое забравено зърно. Нищо, чедо — хортуваше тя и очите ѝ потъваха във влага.

Славейчето се нажали, хвъркна навътре в гората и кацна на една лешникова вейка над горския път. Въздъхна. Мъката, която се беше натрупала в душата му, натеза и почна да напират навън. То отвори уста и запя, но песента му беше толкова жална, че разплака белия камък, който стоеше забит край пътя с едно черно число на челото. Едри каменни сълзи, затупкаха в праха и без малко щяха да удавят една тънконога мравка, която случайно минаваше край камъка.

Мравката побягна настрана и погледна учудено с големите, си очи.

— Защо плачеш, камъко? — попита тя.

— Славейчето ме разплака. Песента му е тъй жална, че не мога да сдържам сълзите си. Питай него.

— Хей, песнопоецо — провикна се тя, — защо разплакаваш камъните? Ела тука да ми разкажеш!

Славейчето слезе, кацна на пътя до мравката и всичко и разказа.

— Само за едно гроздово зърно ли ти е мъката, нямаш ли друга грижа? — попита мравката.

— Нямам — отвърна птичето.

— Тръгвай тогава на кладенчето с мънатата коруба, дете е под синора на дядовото Радойково лозе. На пътеката под самото кладенче ще намериш не едно, а две

жълти гроздови зърна. От дядовото Радойково лозе са. Всеки ден на пладне дядо Радойко слиза на кладенчето да си налее вода в кратунката. Вчера той донесе един голям грозд и го потопи в кладенчето да изстине. Когато си тръгна и дясната му ръка почна да трепери — нали ръцете на старите хора винаги треперят — от грозда се отрониха двете най-сладки зърна и паднаха на земята. Аз като ги видях, очите ми останаха в тях. Помислих си: „Ех, да мога някак да търкулна едното към дома!“ Но няма как. Зърното е тежко, пък аз съм слаба. Не мога да го мръдна. Иди поне ти. Клъвни едното, а другото занеси в гнездото на майка си.

Славейчето се втурна към кладенчето и намери гроздовите зърна, зарадва се, пръпна с криле, грабна ги лакомо с човка и литна назад. Когато мина край жилището на мравката, то пушна пред вратата ѝ едното зърно, а другото отнесе на болната си майка.

Автор: Ангел Каралийчев

ПРИТЧИ

ДИМЕН СИГНАЛ

Един човек, оцелял по време на корабкрушение и бил изхвърлен от вълните на малък необитаем остров. Той бил единствения, който останал жив и непрекъснато въздавал молитви към Бога да му изпрати кораб, на който да се спаси.

Човекът прекарал много дни на острова и си построил барака, в която да се крие от дъжда и зверовете.

Но веднъж, връщайки се от ежедневната обиколка за търсене на храна, той намерил бараката пламнала. Димът от пожара се издигал

високо в небето. Най-ужасното било, че всичко, което имал изгоряло. Той останал буквално с празни ръце.

Човекът не можел да сдържи отчаянието и гнева си:

— Боже, как можа да постъпиш така с мен? — ридаейки, крещял той.

Рано на следващата сутрин го събудила свирката на кораб, който приближавал към брега. Корабът идвал, за да го спаси.

— Но как разбрахте, че съм тук? — попитал човека моряците.

— Видяхме димния ти сигнал.

Знаете ли, че:

Първото официално съобщение, предадено чрез Морзова азбука през 1944 г. е цитат от Библията:

„ето, какво стори Бог!“ (Числа 23:23)

Морзовата азбука е начин за кодиране на текстова информация, при който буквите, цифрите и препинателните знаци са представени с помощта на поредици от дълги и къси сигнали, условно наречени „тире“ и „точка“. Азбуката служи за пренос на информация с Морзов апарат. Наречена е на името на нейния изобретател – американския художник Самюъл Морз, който я разработва през 1835 г. с идеята да могат да се предават съобщения

на големи разстояния. Морзовата азбука е първият метод за пренос на информация посредством използването на предавател и приемник. Намира приложение в: радиокомуникации, морска навигация, авиация, военни операции, дори в затворите като алтернативен метод за комуникация между затворници

Интересно!

Сигналът SOS (· · · — — — · · ·) е забранено да се подава, ако няма неминуема опасност за живота на хора или морски съд. Подава се без пауза между буквите – слято, като една дълга буква.

Морзова азбука

А	•-	И	••	Р	•-•	Ш	----
Б	--•••	Й	•----	С	•••	Щ	--•-
В	•--	К	--•-	Т	-	Ъ	•--•••
Г	--•	Л	•-••	У	••-	Ь	--••-
Д	--••	М	--	Ф	••-•	Ю	••--
Е	•	Н	--•	Х	••••	Я	•-•-
Ж	•••-	О	---	Ц	-•-•		
З	--••	П	•-••	Ч	----•		

Библейски разказ

ЦАРИЦА ЕСТИР

Одна вечер, докато си седяхме с дядо на дивана и разговаряхме, дойде моята леля. Тя често ни посещаваше след работния си ден. Леля ми беше началник на някакъв отдел в общината и беше човек със самочувствие. Още от вратата, започна разгневено да се оплаква от нейна подчинена служителка. Лелината гордост бе засегната от това, че тази служителка не се отнасяла с уважение към нея. Когато леля била на-

градена, всички я поздравили, а само тази – не. Когато леля била тежко болна, всички се поинтересували за нейното здраве, само тя – не. Когато леля имала рожден

ден, всички й честитили празника, и отново само тази служителка не проявила уважение към нея и не я поздравила. А днес сутринта я подминала в коридора и дори не я поздравила.

Леля се закамени, че ще намери начин да я уволни. Тогава дядо я посъветва да не взема важни

решения прибързано, особено когато е ядосана. И може би, за да я успокои или за да я поучи, ни разказа библейската история за царица Естир.

Преди много години царувал могъщият персийски цар Артаксеркс. Той властвал над сто двайсет и седем области в Персия, простиращи се от Индия до Етиопия. Неговият царски престол се намирал в столицата Суза. Жената на царя – персийската царица Астин била изгонена от царския дворец, защото не била спазила една единствена негова заповед. Заради това Артаксеркс наредил на царевите слуги да тръгнат и да съберат всички млади и хубави девойки в страната, и да ги доведат в двореца. И която девойка му се поправела най-много, щяла да стане царица вместо Астин.

В столицата живеел един израилтянин на име Мардохей, произхождащ от Вениаминовото коляно. Той отгледал и възпитал Естир – дъщеря на чичо му, понеже тя нямала ни баща, ни майка. Тази девойка имала гиздава снага и хубаво лице. Когато била обявена заповедта на царя и когато били събрани много девойки в столицата Суза, тогава била взета и Естир. Тя не изказвала нито народа си, нито произхода си, понеже Мардохей ѝ заповядал да не говори за това. Естир спечелила благоволението и благоразположението на Артаксеркс повече от всички други девойки и той сложил на главата ѝ царския венец, и я направил царица

вместо Астин.

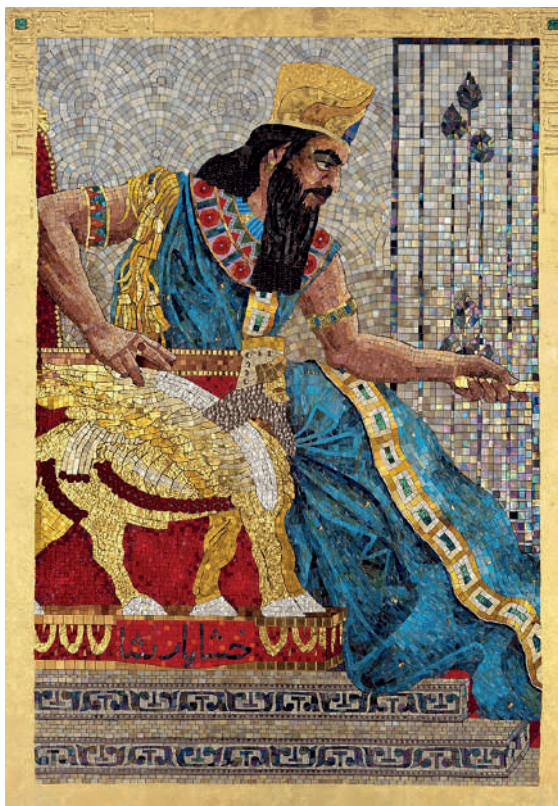
Всеки ден Мардохей дохождал при двора на женския дом, за да узнае как е със здравето Естир и какво ставаа с нея. Веднъж, когато Мардохей седял пред царската порта, двамата царски скопци Гавата и Тара, които пазили прага, кроели да сложат ръка върху цар Артаксеркс и да го убият. Като узнал това, Мардохей го съ-

общил на царица Естир, а тя веднага предупредила царя за опасността. Делото на двамата заговорници било изследвано и се оказало вярно, и те били обесени. А Мардохеевото благодеяние било записано в книгата на дневните царски бележки.

Скоро след това цар Артаксеркс възвел Аман като най-високостоящ след него в персийското царство. И всички служители на царя се покланяли и падали ничком пред Аман. Но Мардохей, като

стоял пред царските врати и чакал вест за Естир, не му се поклонил. А Аман се изпълнил с гняв срещу него. Поискало му се не само да го убие, а и да избие всички израилтяни в цялото Артаксерксово царство, като народ Мардохеев.

Аман казал на цар Артаксеркс, че има един народ, разхвърлян и разпръснат по всички области на неговото царство, и че законите им се различават от законите на всички народи, и че те не изпълняват царските заповеди. Ако на царя било угодно, нека заповядал да бъде изстребен този народ. Артаксеркс се съгласил с предложе-

нието на Аман. Извадил от ръката пръстена си и му го дал, за да подпечата повелята против израилтяните. Скоро били разпратени писма чрез бързоходци по царските области, да бъдат погубени всички израилтяни в един ден.

Мардохей веднага отишъл при Естир да обсъдят това ужасно за техния народ разпореждане. Разтревожена, Естир заръчала на Мардохей

да отиде и да събере всички в Суза от техния народ, и да постят. Да не ядат и пият три дни и нощи. Тя също щяла да пости със слугините си, и след това щяла да отиде да говори с царя, макар и това да било против законите, и можела да загине. Когато настъпил третият ден, Естир се нагиздила великолепно, и призовавайки Всевищеца и Спасителя, взела две слугини и отишла при царя. Застанала във външния двор на царския дом, а царят седял на царския си престо-

тол право срещу входа на дома си. Когато обърнал лицето си към Естир, той я погледнал силно разгневен, а на нея ѝ примляло от уплаха. Но Бог веднага изменил духа на царя в кротост. Той бързо станал от престола си и я взел в обятията си. Попитал я защо застава пред престола му без негово разрешение, а Естир му рекла, че желае той и Аман да дойдат на угощение, което тя щяла да приготви на следващия ден.

В този ден Аман вървял весел, но когато видял Мардохей пред царските врати, който и този път не се мръднал от мястото

си, Аман се изпълнил отново с гняв и омраза против него. Като се прибрал у дома си, той започнал да се хвали пред жена си и приятелите си с голямото си богатство и синовете си, и за всичко това как царят го възвеличил, и как го въздигнал над всички князе и царски слуги. Похвалил се, че дори и царица Естир само него и царя кани на предстоящото угощение.

Но всичко това не го задоволявало, докато не видел израилтянина Мардохей мъртъв, понеже той единствен в цялото царство не го величаел. Жената на Аман му предложила да приготви едно дърво за бесило, и утре да каже на царя да обесят на него Мардохей.

През нощта Господ не дал сън на цар Артаксеркс. Той заповядал на слугата му да донесе паметната книга за дневни бележки и да му прочете от нея. И намерило се записаното там, как Мардохей бил

обадил за двамата царски скопци Гават и Тара, които пазели прага и кроели да турят ръка срещу Артаксеракс. Царят попитал слугата си каква почит и отличие е дадено на Мардохей за това добро дело към него. А той отговорили, че нищо не му е направено.

На следващия ден, когато Аман отишъл в царския дом, за да получи от царя разрешение да обеси Мардохей, той го посрещнал и го попитал какво е редно да се направи на такъв човек, който трябва да бъде отличен с почести. Аман си помислил, че Артаксеркс има предвид него,

и поради това отговорил, че такъв човек трябва да бъде облечен с царско облекло, да му бъде възложен царски венец на главата и да бъде той изведен на царски кон на градската стъгда, като се възгласява пред него, че царят го отличава с почести. А царят рекъл на Аман веднага да вземе облеклото и коня му, както бил казал, и да постъпи така с израилтянина Мардохей, понеже той е човекът заслужил тези почести. Аман направил това, което царят му наредил. След което, натъжен с наведена глава се върнал у дома си. Той разказал на жена си и на всичките си приятели всичко, що се случило с него. А те предположили, че защото Мардохей и с него е Живият Бог, нямало да може никой да му надделее.

Появили се царските скопци да повикат Аман на угощението, което Естир била приготвила. И той отишъл.

По време на угощението цар Артаксеркс попитал Естир дали тя има някакво желание, което той би изпълнил. Тя му отвърнала, че ако му е угодно, нека й бъдат подарени нейният живот и животът

на нейния народ – израилския. Разкрила му, че врагът и неприятелят, отговорен за подстрекателството за избиването им, бил зловният Аман. Царят се разгневил и издал смъртна заповед за Аман.

Дома на Аман дал на царица Естир, а на Мардохей дал пръстена си, като по този начин той заел мястото на Аман в Персийското царство.

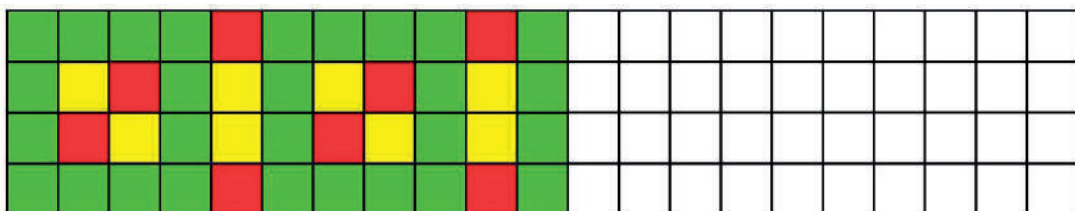
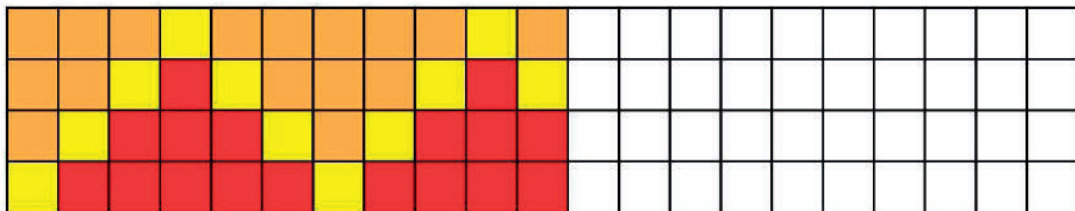
Скоро след тази вечер, когато моят дядо разказа библейската история за царица Естир, леля отново ни посети. Но този път беше много разтревожена и уплашена. Била намерила хитър начин да уволни служителката, която не я уважавала. Но кметът и поискал обяснение, понеже се оказало, че тя му е сестра. Сега леля се страхуваше да не би кметът да ѝ се прогневи и да я уволни. Дядо въздъхна и отбеляза, че гневът и горделивостта са едни от най-страшните грехове. Те по невидим начин разрушават човешките души и ги водят към гибел.

Подготви: Филка Лефтерова

Името Естир не е еврейско, а персийско. За да разберете кое е еврейското име на царица Естир използвайте морзовата азбука на стр. 27.

...	.-	-.·	·-	···	·-

Дорисувай мозайките

„Камбанка“ ви разказва...

ИЗПОВЕД

Едно десетгодишно момче дойде на изповед. Извади написана на ръка бележка и започна да чете греховете си, явно преписани под ръководството на майка му от дебелата църковна книга. То четеше,

без дори да разбира значението на някои от думите, които изричаше.

– Това си го преписал от книгата - прекъсна го свещеникът - а за какво наистина те е срам? Какво ти пречи да заспиш? За какво ти е неприятно дори да помислиш?

– Амиии... Аз... налях вода в чантата на момиче от нашия клас и когато едно момче в двора ме помоли да му дам количката си, за да поиграе с нея, му казах, че майка му и баща му са бедняци. То се разплака и се прибра. Освен това убих един гълъб с прашка. Просто така го убих. Момчетата се забавляваха и аз заедно с тях... обаче ми беше жал за гълъба.

– Бог ще ти прости – тихо каза отчето – ти вече знаеш, че си постъпил подло. Помоли съученичката си да ти прости и момчето в двора също. Постарай се да му

подариш една от количките си, без да ти е жал, че я даваш - направи го от сърце! Нужно е да защитаваш от зло живите същества и да се грижиш за тях. Това ли е всичко? Или има и още нещо?

– Това е... А, не. Има още нещо! – и от детските очи роннаха неудържими сълзи. – Баба умря през пролетта. Тя ме обичаше. И аз нея също. Но когато ми се караше, аз си мислех лоши неща за нея и показвах юмрук зад гърба ѝ, и други неприлични жестове. А сега, даже не мога да я помоля за прошка...

– Нея не можеш, но можеш да помолиш Бога да ти прости. Мисля си, че по Божията милост тя вече ти е простила и сега се моли на Бога за своя любим внук. А ти се моли за упокоението на своята баба, макар и кратко, но всеки ден. „Упокой, Господи, баба ми (името ѝ) в Небесното Си Царство“

Автор: игумен Валериан Головченко
Преведе от руски език: Йоанна Калешева

За да разберете какво още е казал свещеникът на момченцето, използвайте морзовата азбука на стр. 27.

---	---	---		---	.		-	..		---	---	---	...	-	..

Чудесата в природата

ЛИСТНАТА ОВЧИЦА, КОЯТО СЕ ХРАНИ СЪС СВЕТЛИНА

Запознайте с този симпатичен морски обитател! Неговото латинско наименование е *Costasiella kuroshimae* (Костасиела Курошимае), но заради външния си вид е наречен „листна овца“ или „солена морска гъсеница“, а всъщност е морски охлюв. За първи път е открит през 1993 г. край бреговете на японския остров Курошима. Среща се и във водите близо до Япония, Филипините и Индонезия на дълбочина нито повече, нито по-малко от 10 метра. Той е съвсем мъничък, размерите му обикновено са от 5 мм до 1 см дължина. Храни се със слънчева

светлина. Но как така? Нима това е храна? Да. Светлината е храната на растенията и на Костасиела. Тя поглъща определен вид водорасли, извлича от тях хлоропластите и ги вгражда в своите органи, за да може да извършва фотосинтеза, процес при който се храни със слънчева светлина – както го правят растенията, нищо, че е животинче! Излиза, че Костасиела носи на гърба си естествени слънчеви батерии. Тя е още едно мъничко голямо чудо в необятното разнообразие на Божия свят!

Подготви: Лора Бахдикян - Мариянова

Иконостас

НАЙ-МАЛКАТА ИКОНА В СВЕТА

Най-малката икона в света е с размер едва 0.8 мм. Тя е изписана на двете половини на маково семе. На едната е Христос Вседържител, а на другата - молитвата „Отче наш“. Височината на буквите е 0.025 мм.

Авторът Андрей Рикванов от гр. Омск създава шедьоври върху оризови зърна, костилки от сливи и круши, перли, миниатюрни частици кристал и кехлибар. Работи с микроскоп и четка с един катеричи косъм. За 30 години е нарисувал над 1000 мини икони и портрети.

Усмихни се

– Мамо, знаеш ли защо кучетата ни ближат?
– Харесват ни.
– И то как. Знаят, че
вътре имаме кокали

***

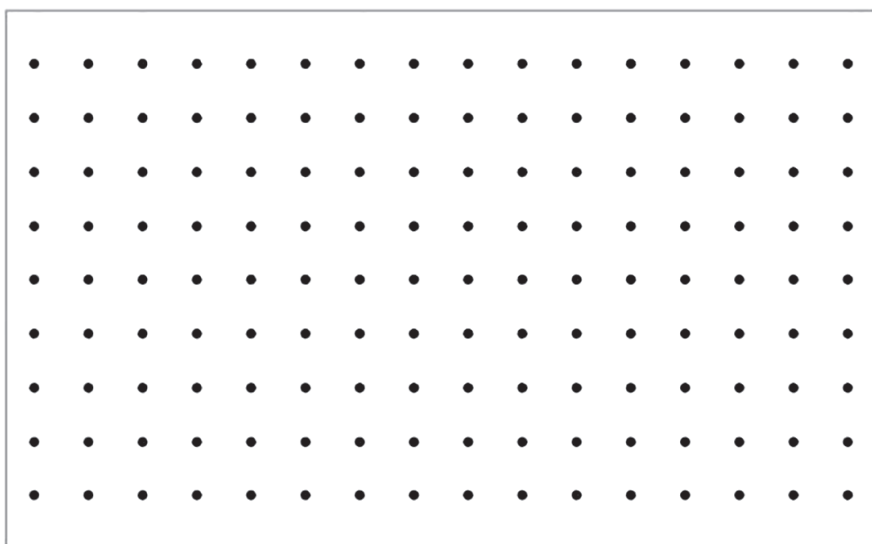
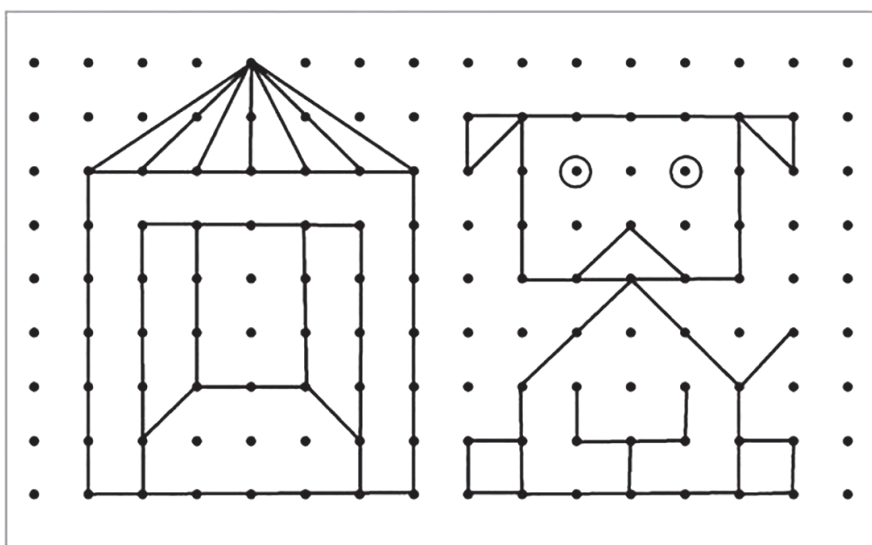
След като птиче
ако пада на стъклото

на колата, малката Лу възкликва:

– Слава на Бога, че кучетата и котките не летят!

Нарисувай според примера.

За най-малките

ПАРАХОДЧЕТО

Знаеш ли къде живеят през зимата речните параходчета?

Те тъгуват за лятото, приютени в тихи заливчета или пристанища.

И ето, че веднъж, едно такова параходче така силно се натъжи, че забрави как трябва да свири, защото параходите, издишвайки пара, издишват и звук, свирещ звук „Ду-дууу“, но нашето параходче беше забравило как се прави това.

Настъпи лятото, но параходчето все още не можеше да си спомни как да свири. То заплава покрай брега и среща кученцето:

– О, здравей! Знаеш ли как се свири?

– Не, но знам как да лая. Мога да те науча: Бау-Бау-Бау!

– Ама какво говориш? В никакъв случай. Ако започна да викам: Бау-Бау-Бау, всички пътници ще избягат.

Параходчето заплава нататък. Срещна прасенцето и го попита:

– Знаеш ли как се свири?

– Не, но знам как да грухтя. Мога да те науча. Изпъваш зурличка напред и веселичко казваш: Грух-Грух-Грух.

– Ама какво говориш? В никакъв случай. Ако започна да викам: Грух-Грух-Грух!, всички пътници ще се разсмеят.

Така и не успяха нито кученцето, нито прасенцето да научат параходчето да свири. И то започна да разпитва другите.

Рижавото жребче каза: Ииии, Ииииии, Ииииии!

А зеленото жабче: Ква-Ква-Ква!

Параходчето съвсем увеси нос. И изведнъж видя, как едно момченце седи на брега и също е увесило нос.

– Какво ти е? – попита параходчето.

– Тъгувам, че съм мъничък и всички ме учат, а аз никого на нищо не мога да науча.

– Е, щом ти не можеш никого на нищо да научиш, няма да те питам...

Параходчето издиша замислено облаче дим и искаше да заплава нататък, когато изведнъж чу:

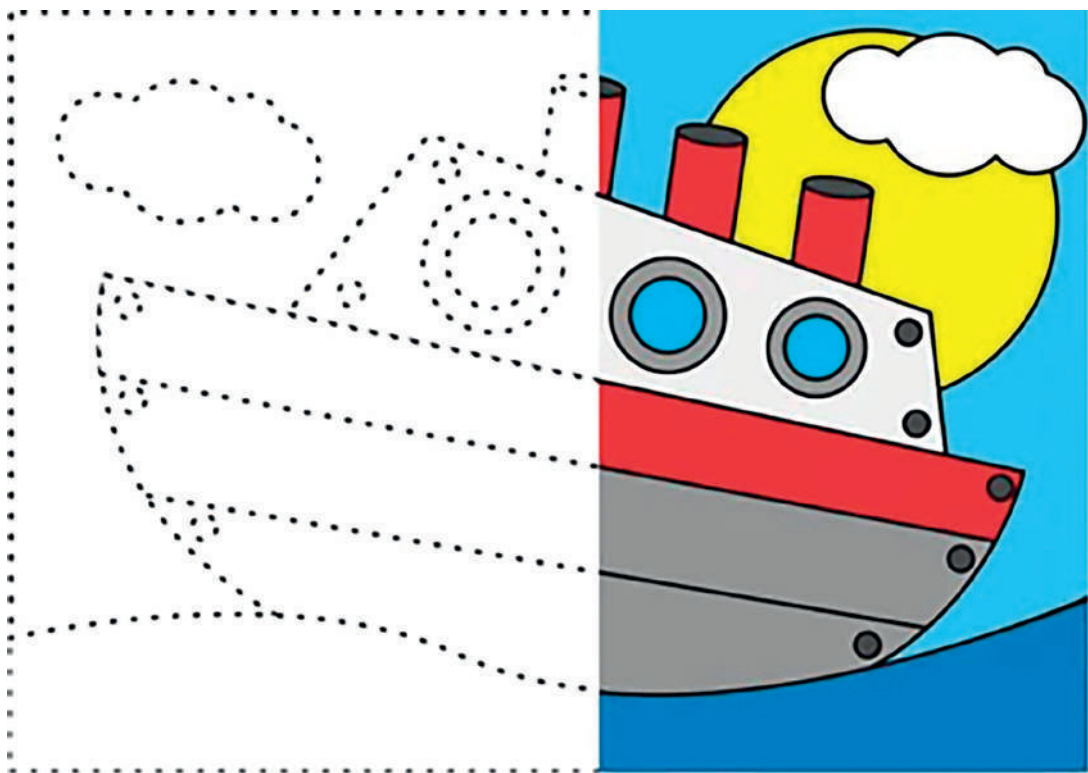
– Ду-Дуууу!
– А, няккой свири?
– Да- отвърна момченцето, - когато ми е тъжно, свири на моята свирчица.
– Май си спомни! Спомних си! – зарадва се параходчето.
– Какво си спомни? – учуди се момченцето.
– Знам, как трябва да свири! Ду-Дуууу!
Ти ме научи!

И тъжното момченце се засмя. А параходчето засвири силно и продължително:
– Ду-Дуууу!
И всички момченца и параходчета на реката му отвърнаха:
– Ду-Дуууу!

Автор: Геннадий Циферов
Художник: Владимир Сутеев

Свържете точките и дооцветете картинката.

СЪДЪРЖАНИЕ

МОЛИТВА ПРИ ВЛИЗАНЕ В ЦЪРКВА	1
КАКВО Е БОЖИЯТ ДОМ?	1
ЦЪРКВАТА Е КОРАБ	2
СПАСЕНИ	2
ОЦВЕТЕТЕ	3
СВЕТИ ЙОАН ЗЛАТОУСТ	4
ЛАБИРИНТ	10
ПОМАГАЛО ПО КРАСНОПИС ОТ ВРЕМЕТО НА СВЕТИ ЙОАН ЗЛАТОУСТ?	11
ПИСМО ЗА БОГА	11
НАЙДЕН ГЕРОВ	12
ТОЯ ДЕН Е НАЙ-РАДОСТНИЯТ В ЖИВОТА МИ	14
„ПОНЕЖЕ МНОЗИНА СА ЗВАНИ, А МАЛЦИНА ИЗБРАНИ“	16
БАНАНОВ ХЛЯБ	18
СТОЙНОСТТА НА „ДАВАНЕТО“	20
СВЕТИ НАУМ И МЕЧКАТА	23
ЕСЕННА ПРИКАЗКА	24
ДИМЕН СИГНАЛ	26
ЗНАЕТЕ ЛИ ЧЕ:	26
ЦАРИЦА ЕСТИР	27
ИЗПОВЕД	31
ЛИСТНАТА ОВЧИЦА, КОЯТО СЕ ХРАНИ СЪС СВЕТЛИНА	32
НАЙ- МАЛКАТА ИКОНА В СВЕТА	32
УСМИХНИ СЕ	33
ПАРАХОДЧЕТО	33

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП:

Ставрофорен иконом Дончо Александров, Йоанна Калешева, Филка Лефтерова,
Миглена Стаматова, Десислава Моллова, Данаил Стаматов, Валя Марчелова

ДЕТСКИ ХОР – РЕПЕТИЦИИ

Всяка събота от 10:30 до 11:30ч.
Ръководител: Евгения Григорова

НЕДЕЛНО УЧИЛИЩЕ ЗА ДЕЦА

Всяка неделя от 10:00 до 11:00ч.
Ръководител: Лора Бахдикян-Мариянова

ШКОЛА ПО ИКОНОПИС ЗА ДЕЦА

Всяка неделя от 11:30ч. до 12:30ч.
Ръководители: Катя и Младен Костадинови

ШКОЛА ПО АКТЬОРСКО МАЙСТОРСТВО

Всяка неделя от 12:30 до 13:30ч. Ръководители:
Стефан Златарски,
Мариета Златарска

ЗАПИСВАНИЯ В ХРАМА
ЗАНИМАНИЯТА СА БЕЗПЛАТНИ И СЕ ВОДЯТ ОТ СПЕЦИАЛИСТИ

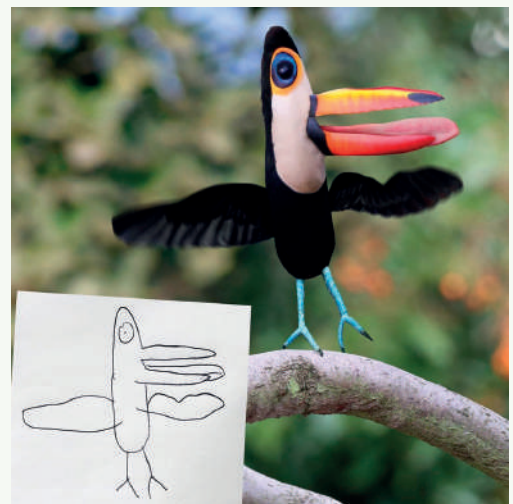
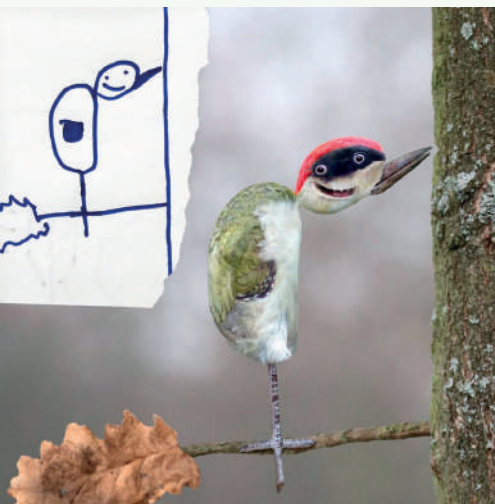
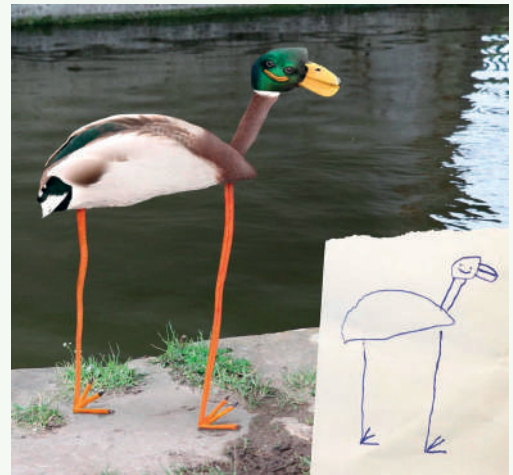
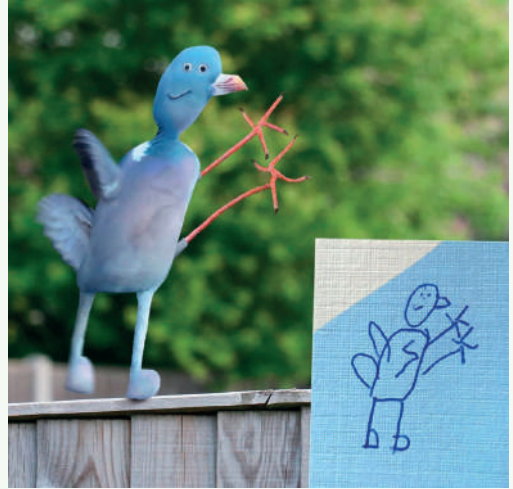
Храм „Св. Атанасий“, гр. Варна, ул. „Граф Игнатиев“ 19, тел: 052/ 63 97 16

facebook: храм „Свети Атанасий“ Варна

www.sv-atanasii-varna.org

www.kambankabg.com

Някой грижовен християнин е направил хранилка за птици във формата на храм, за да могат пернатите ни събратя да се хранят не само със земна, но и с небесна храна. А ето как биха изглеждали птиците, ако ги измисляха децата :)

Разпространява се безплатно